

J E L E N T É S

az Országos Találmányi Hivatal 1984.évi ellenőrzési
tervének teljesítéséről

Az Országos Találmányi Hivatal 1984.évi ellenőrzési terve végrehajtásának legfontosabb jellemzői az alábbiak:

1.

A szabadalmi ügyintézés számszerű alakulásának ellenőrzése során a Hivatal hatósági tevékenységének súlyponti területén egyrészt a beérkezett szabadalmi bejelentések számszerű alakulását és megoszlását - a bejelentői aktivitás figyelemmel kísérését -, másrészt a befejezett ügyek számát, az ügyintézés minőségi és mennyiségi kontrollját biztosította, a munkakapacitás jobb és folyamatos kihasználása érdekében. A szabadalmi ügyintézés 1984.évi főbb adatai - az 1983.évi adatokkal összehasonlítva - a következők:

	1983.év				1984.év			
	Nemzeti eljárás	PCT	Olt. okirat elism.	Össz.	Nemzeti eljárás	PCT	Olt. okirat elism.	Össz.
Az év során érkezett szabadalmi bejelentések	4206	255	84	4545	4387	411	88	4886
Befejezett szabadalmi bejelentések	4064	191	156	4411	3762	160	123	4045
ebből: szabadalom megadása	2996	28	98	3122	2670	35	53	2758
Az év végén folyamatban lévő szabadalmi bejelentések				10700				11541
Oltalom alatt álló szabadalmak	15583	32	161	15776	16079	34	138	16251

A szabadalmi bejelentések, s ezen belül a PCT bejelentések száma növekvő tendenciát mutat, s ez a folyamatban lévő ügyek számának a növekedését eredményezte.

2.

A védjegy, a mintaoltalmi és az eredetmegjelölési ügyintézés számszerű alakulásának ellenőrzése a hatósági munka e területén is folyamatosan - a havi statisztikai jelentések figyelembevétele mellett - megtörtént. Összességében a munka zavartalansága állapítható meg, s külön intézkedésre nem volt szükség.

A tevékenység főbb számadatai - az előző évi adatokkal összehasonlítva - a következők:

	1983.év	1984.év
Hazai új védjegybejelentés	668	687
Hazai védjegyoltalom engedélyezése	669	564
Nemzetközi védjegybejelentés	2096	2086
Nemzetközi védjegyek oltalmának engedélyezése	2096	2042
Magyar védjegyek nemzetközi bejelentése	41	51
Oltalom alatt álló összes védjegy	162.646	164.456
Ipari minta bejelentés	336	422
Ipari minta oltalom engedélyezése	261	276
Oltalom alatt álló ipari minták	982	1165

Az eredetmegjelölések nemzetközi oltalmával összefüggő ügyek intézése terén - az elmúlt évhez hasonlóan - ez évben sem volt lényeges esemény. Az érvényes nemzetközi eredetmegjelölések száma 675.

3.

Az iparjogvédelmi illetékbevételek alakulásának ellenőrzése a szabadalmi fenntartási illetékbecfizetések kimagasló emelkedését állapította meg. Az 1983. évi 92.168.416.-Ft-tal szemben ez a bevétel 1984-ben 98.924.472.-Ft-ot tett ki.

Ez a szabadalmi hatósági és nyilvántartó tevékenység mennyiségi és minőségi fejlődésén kívül jelentős mértékben az 1983. évben hatályba lépett új jogi szabályozás eredményeképpen képződött.

A védjegy, ipari minta és eredetmegjelölési illetékbevételek alakulása is kimagaslóan jónak értékelhető, mivel az 1983. évi 3.347.365.-Ft-tal szemben ez 1984-ben 3.651.921.-Ft-ot tett ki.

4.

A szabadalmi bejelentések átfutási időinek, az ügyintézés határidőinek ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy a főosztályi munkatervi előírásoknak megfelelően az 1984. évi statisztikai kimutatások szerint a szabadalmi bejelentések átfutási idejének átlagértéke a 36 hónapnak felel meg. Ebből kitűnik, hogy az átfutási idő további csökkentését kell a jövőben is célul kitűzni. Ezt hivatott elősegíteni a négy évnél régebbi ügyek befejezésének folyamatos ellenőrzése, mely egyben az ügyintézők premizálásának egyik feltétele marad a jövőben is.

Az átfutási időre vonatkozó számszerű adatok azt igazolják, hogy az átfutási idő kívánt mértékűre /2, 2,5 év/ való leshorítása a törvénymódosítás eredményeképpen még nem következett be, ezért az elkövetkező évben az ellenőrzés új, hatékonyabb módszerét kívánjuk bevezetni e területen.

5.

A szabadalmi elutasító határozatok, a tanácsai ügyekben hozott határozatok, a megváltoztatási kérelmek ellenőrzése a törvényesség és az egységesség szempontjából a hatósági munka minőségének az emelését célozta, és az elért eredmények megfelelnek az elvárásoknak. Az ellenőrzés az érdemi munka folyamatos figyelemmel kísérése és az esetenkénti kisebb hibáknak az eljárás során az érdemi határozatok meghozatala előtti kiküszöbölése mellett, az alaki egységesség vizsgálatával is foglalkozott. Így a folyamatos és többszintű ellenőrzés hatására a jogalkalmazás egységessége és a törvényesség továbbfejlődött.

A tanácsai ügyekben az ügyintézők igazoló jelentése, és az ügyek aktái alapján is ellenőrzésre került az ügyintézés ütemessége. Jelenleg folyamatban van 25 felszólalási, 13 megsemmisítési, 1 értelmezési és 9 nemleges megállapításra irányuló tanácsai ügy.

A megváltoztatási kérelmek ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy a saját hatáskörben megváltoztatható érdemi határozatok elbírálása a Jogi és Nemzetközi Főosztállyal együttműködve folyamatosan megtörtént.

6.

Az iparjogvédelmi ügyekben hozott bírósági döntések végrehajtásának ellenőrzése megállapította, hogy a törvény módosítás elősegítette a bíróságok és a Hivatal jogalkalmazásának egységességét. A Hivatal a konkrét ügyekben pedig maradéktalanul végrehajtotta a bírói döntéseket.

7.

A növényvédőszeres szabadalmazási gyakorlatának, a logikai játékok ügyintézésének, valamint a kiemelten fontos szabadalmi bejelentések gyorsított intézésének ellenőrzése során megállapítható, hogy a növényvédőszeres szabadalmaz-

tatásával kapcsolatos eljárás az elmúlt években az egységesített jogalkalmazásnak megfelelően következetesen történik a külgazdasági kapcsolatokban - korábban felmerült - problémák megelőzése érdekében.

A logikai játékokra vonatkozó visszaesett bejelentői aktivitást állapított meg az ellenőrzés, valamint a minőségi színvonal sem indokolja, hogy a jövőben kiemelten, és a gyorsított eljárás keretében történjen ezen szabadalmi bejelentések ügyintézés.

Az ügyintézés határidőinek ellenőrzésekor a soronkívüli - ha a gyors elbírálást fontos népgazdasági érdek kívánja meg - ügyek ütemes és gyors intézését kiemelkedő feladatnak tekintettük. Az év során befejezett soron kívüli ügyek száma: 87, folyamatban van 44 ügy.

8.

A jogi, területi és elemző munka, az iparjogvédelmi oktatás, valamint az iparjogvédelmi sajtó- és propaganda ügyek terén a feladatok végrehajtásának ellenőrzése.

Az egyes gazdasági ágazatok iparjogvédelmi tevékenységéről végzett elemző vizsgálatok az értékelések jobb megalapozását szolgálták.

A Minisztertanács 3225/1979.számú határozata, valamint a 10/1983./V.12./Mt.számú rendelet alapján a Hivatal folyamatosan részt vett 1984-ben is a tárcák felügyeleti ellenőrzési tevékenységében.

A felügyeleti ellenőrzések megszervezését a minisztériumok és országos hatáskörű szervek illetékes vezetőivel együttműködve végeztük. Ennek során a Hivatal közreműködött a vállalatok újító mozgalmát érintő rész értékelésében, valamint a szükséges intézkedések és javaslatok kidolgozásában. Az ellenőrzések lebonyolításának formái tárcánként különbözőek voltak. Pl. az Ipari Minisztériumnál a komplex ellenőrzés

keretében az újítómozgalom és az iparjogvédelem vizsgálatát - megbízólevél alapján - a Hivatal munkatársa, míg a tárcák-nál a vizsgálatot a minisztérium részéről iparjogvédelmi szak-emberek végezték, s a Hivatal munkatársa a korábban hivatko-zott minisztertanácsi határozat alapján csak az értékelésben vett részt.

1984-ben 24 vállalatnál került sor a tárcák és az országos hatáskörű szervek felügyeleti ellenőrzéseiben való részvétel-re, az újítómozgalom-íparjogvédelmi vonatkozásban. Az ezzel kapcsolatos értékelő jelentések, jegyzőkönyvek stb. elkészültek.

A vállalatoknál végzett ellenőrzési tevékenységünket felhasznál-tuk arra, hogy figyelemmel kísérjük az egyes vállalatok reagálását az 1983-ban megjelent új iparjogvédelmi jogszabá-lyokkal, ill. az 1984-ben a szabályozórendszerben bekövetkezett nagymértékű változásokkal kapcsolatban.

Az ellenőrzések tapasztalatai az alábbi lényeges kérdésekre mutattak rá:

a/ Megállapítható volt, hogy az új jogszabályi módosításokat a vállalatok kedvezően fogadták, s a többségnél konkrét intézkedési tervek, energiatakarékossággal is foglalkozó feladattervek, újítási versenyek és kiállítások jöttek létre, annak hatására, hogy előtérbe került az újítói, a feltalálói és az innovációs tevékenység.

Az általánosítható tapasztalatok közül meg kell említeni, hogy a vállalatoknak az új jogszabályok kedvező fogadta-tása megmutatkozik az újítások számszerű alakulásában, mind pedig az ügyintézés szakszerűbbé válásában, továbbá abban is, hogy a hangsúly némely vállalatnál a mennyiségi kérdésekről a minőségi jellemzőkre tolódott át.

b/ A vállalati tapasztalatok közül ugyanakkor azt is hang-súlyozni kell, hogy számos gazdálkodó szervezetnél az újítói-feltalálói mozgalom még mindig nem foglalja el azt a helyet a vállalatok műszaki-fejlesztési tevékenységében, melyet a gazdaságpolitikai elvárások megkövetelnének.

Hiányzik a megfelelő tervszerű irányítás, nagyobb gondot kellene fordítani a hatékonyabb intézkedésekre és továbbra is megállapítható, hogy a vállalati gazdasági vezetők iparjogvédelmi tájékozottsága nem éri el a kívánatos szintet, s ezen belül is tapasztalható az új jogszabályok kellő ismeretének a hiánya.

Várhatóan az elkövetkező években fog javulni ez a helyzet, ugyanis a Minisztertanács 2034/1982./XII.7./sz.határozata alapján az elmúlt évben megtörtént az iparjogvédelmi tanfolyamok rendszerének a felülvizsgálata. A szakemberellátás minőségi javítása céljából folyamatban van a felsőfokú iparjogvédelmi szakemberképzés átalakítása, második diplomát nyújtó posztgraduális képzéssé, továbbá az iparjogvédelmi oktatás beépül - egyenlőre szerény keretekben - a vezetőképzésbe.

- c/ Változatlanul megállapítható volt, hogy a vállalatok az irányítás, a szervezés és propaganda eszközeit nem megfelelő mértékben használják ki. Az ujitási feladattervek ugyan kiírásra kerülnek, de a feladatok megvalósulási aránya igen alacsony. Ennek fő oka, hogy a ténak jelentős része formális, évente ismétlődik és hiányzik a garantált elismerés.

Az elmúlt évek széleskörű propaganda-tevékenysége hatására sem növekedett az ujitómozgalom tömegessége, és ezen belül - az ujitási rendelet kedvező rendelkezései ellenére - a műszaki értelmiség aránya 1984-ben is alacsony volt.

A felügyeleti ellenőrzések tapasztalatainak körébe tartozik, hogy a vállalatok jelentős része még nem rendelkezik a feladatok korszerű ellátásához szükséges ujitási-iparjogvédelmi szervezettel, azon túlmenően, hogy a meglévők is hátrányos módon különülnek el a műszaki fejlesztéssel foglalkozó szervezetektől. Ennek tudható be, hogy az iparjogvédelmi képzésben részesült ügyintézők körében nagy a fluktuáció.

Az ez évben kiadásra került új vállalati ujitási szabályzatok elkészítése is késedelmekkel járt és tartalmilag sem voltak mindig megfelelő szintűek.

Az ellenőrzés tapasztalataiból kiemelésre méltó az a tény, hogy a benyújtott ujitási javaslatok számához viszonyítva a panaszos, ill. a peres ügyek száma nem számottevő. A sérelmek jelentős része az ujitási díjak mértékével, összegével, ill. az eredményszámítás módjával kapcsolatos.

A vizsgált vállalatok többsége az ujitások széles körü elterjesztésével - értékesítésével - szervezet-ten nem foglalkozik. Ujitás átadására és átvételére csak néhány esetben került sor.

A felügyeleti ellenőrzések tapasztalatainak hasznosítása körébe tartozik, hogy a feltárt hiányosságokra az illetékes vállalati vezetők figyelmét felhívták, s kérték a hibák megszüntetését.

Az érintett vállalatok ennek kapcsán számos konkrét intézkedést tettek a jobb és szakszerűbb ügyintézés megvalósítására, az anyagi érdekeltség fokozására, a rendszeresebb és pontosabb információáramlására.

A felügyeleti vizsgálatok eredményei a minisztériumi irányító munkában is éreztették hatásukat. A tárcák, így pl. a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium, a tapasztalatok összegezését ágazati irányelvekben rögzítették, ill. rögzítik az iparjogvédelmi munka fejlesztésével kapcsolatos teendőket.

A Hivatal a felügyeleti ellenőrzések tapasztalatait tevékenysége során folyamatosan felülvizsgálja az ujitómozgalom és a vállalati iparjogvédelmi tevékenység állami elvi irányításában, valamint a minisztériumokkal és országos főhatóságokkal, a SZOT-tal, ill. a szakszervezetek szakmai és területi szerveivel folytatott folyamatos munkakapcsolataiban.

Az egyéb e területet is érintő iparjogvédelmi oktatás, valamint az iparjogvédelmi sajtó- és propaganda ügyekben a feladatok végrehajtásának ellenőrzése a sajtópályázatokra

benyújtott pályaművekkel kapcsolatos ügyintézés, a bíráló bizottság munkájának a figyelemmel kísérése, valamint az új pályázat kiírásával kapcsolatos határidők ellenőrzése megtörtént.

Az egyéb ellenőrzési tevékenység körében a következőkről számolunk be:

A vállalati és kutatóintézeti szabadalmi információs tevékenység központi irányításának ellenőrzése keretében a Szabadalmi Információs Központ által megbeszélésekre került sor az érintett főhatóságok felelőseivel, valamint az elmúlt év folyamán 24 ipari vállalatnál és kutatóintézetnél történt meg a vizsgálat a szabadalmi információval kapcsolatos tevékenységről, annak ellátottságáról és az információs anyagok felhasználásáról.

Ez évben is tovább folytatódott az iparjogvédelmi kutatások és vizsgálatok tárgyában kiadott OTH Ágazati Szabvány vállalati vizsgálata és betartásának ellenőrzése.

Fokozott ellenőrzésre került sor az OTH-IIK számítógépes szabadalmi témafigyelés szolgáltatásainál és a tapasztalt lenaradások megszüntetésére intézkedés történt.

A Szabadalmi Tár olvasói igényeinek, valamint a szolgáltatások színvonalának az ellenőrzése folyamatosan megtörtént. Ennek folyamán figyelemmel kísértük a kutatók és a vállalati igénylők megrendeléseinek teljesítését, a munka minőségi követelményeit, a határidők betartását és a számlázás pénzügyi előírásainak maradéktalan megtartását. A rendszeres ellenőrzések hozzájárultak a szolgáltatások színvonalának az emeléséhez és a határidők csökkentéséhez.

Folyamatosan gondoskodás történt a Szabadalmi Tárból a tervszerű állomány ellenőrzésére, és ugyancsak megtörtént a könyvtár állomány ellenőrzése is.

A szabadalmi dokumentumok kiadásának ellenőrzése során fokoztuk a külső nyomdák által előállított szabadalmi leírások kiadásának ellenőrzését. A feltárt hiányosságokra az illetékes nyomdák ill. a kiadó vállalat vonatkozásában konkrét intézkedésekre került sor.

A Szabadalmi Információs Központ területén a takarékoság érvényesítése folyamatosan ellenőrzésre került a nyomdai kézraktár és a felhasznált anyagok rendszeres elszámoltatásával. Ennek eredményeként sikerült az anyaggazdálkodást ésszerűbbé tenni és a készleteket a minimális mértékre csökkenteni.

A pénz- és anyaggazdálkodás körében a munkatervben foglalt feladatok ellenőrzése az alábbiak szerint történt meg:

Az 1984.évi leltározás tervének elkészítése a munka megszervezése, irányítása, lebonyolítása és ellenőrzése megtörtént. Megelőzően végrehajtásra került a használatra alkalmatlan eszközök selejtezése.

A Pénzügyi Osztály házipénztárának - havonként kétszer - valamint a pénzkezelést folytató osztályokon lévő házipénztárak folyamatos ellenőrzése megtörtént. Az ellenőrzés minden alkalommal a pénztárkönyv kezelését, vezetését, és a pénzkészletet rendben találta, és ezt a pénztárkönyvben feljegyezte.

A Munkavédelmi, valamint tűzvédelmi felelős munkaterv alapján történt írásos beszámoltatása megtörtént. A munka mindkét területen tervszerű, intézkedést igénylő mulasztás vagy hiba nem volt tapasztalható.

A TUK iratok tárolásának, kezelésének ellenőrzése rendszeresen megtörtént. A TUK ügyintéző a társfőosztályokon is ellenőrizte a titkos iratok kezelését, de szabálytalanságot nem tapasztalt.

Az anyagraktárakban történt ellenőrzés a leltározási munkákkal összefüggésben történt meg.

A beszerzések és a beruházási keret felhasználásának ellenőrzése rendszeresen megtörtént, a felhasználást a Pénzügyi Osztály folyamatosan figyelemmel kísérte, és arról a Hivatal vezetését tájékoztatta.

Az ellenőrzési tevékenység körében említést érdemél még, hogy az Elnöki Értekezlet és az Elnöki Kollégium ülésein hozott határozatok és intézkedések hivatali végrehajtása az elmúlt év folyamán rendezetten és a határidők pontos betartásával történt meg.

A függetlenített belső ellenőr - az elnök közvetlen alárendeltségében és irányítása alatt - éves munkaterv és erre épülő negyedéves program alapján végezte munkáját. Tartós betegsége miatt azonban csupán egyes részleteiben tudta az ellenőrzési tervben foglalt feladatokat elvégezni. Az ellenőrzés azonban a tárgyév folyamán olyan tartalmában súlyos tényt nem tapasztalt, amely felelősségre vonást igényelt volna.